

עינינו

נבר

הרב רצון ערוסי שליט"א
רב העיר קרית אונו, וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל
מחה"ס רצון יראיו, צדק צדק תרדוף, התורה וחזון הדורות, שיחות על אחדות ישראל

מישיבה שלמטה לישיבה שלמעלה

הסתלקות המאור הגדול מרן הגאון רבינו עובדיה יוסף זצ"ל

מצנת התוכחה היא מצוה חשובה, למרות זאת חז"ל הטילו ספק אם יש מי שיודע להוכיח (ערכין ט"ז ע"ב). גם מצנת ההספד היא מצוה חשובה, ובוודאי להספיד גדולי ישראל, אבל ספק גדול אם יש מי שיודע להספיד. וספק עוד יותר גדול, אם יש מי שיודע להספיד גדולי ישראל, כמו מרן הג"ר עובדיה יוסף זצ"ל, כי אנו קטנים בשכלנו מכדי לעמוד על גודל אישיותם.

הרב רצון ערוסי ומרן

שפג

עינינו

נבר

אולם, פטור בלא כלום אי אפשר. ולכן, אני הקטן אספידו, באופן המצביע על גדולתו של הענק הזה, ועל קטנותי אנכי, הדל באלפי ישראל, כדי להמחיש את קושי ההספד ואת גודל אישיותו של מרן.

כשהייתי כבן שלוש עשרה ארבע עשרה, למדתי בישיבה בעיר פתח תקוה, והג"ר עובדיה יוסף כיהן אז כדיין צעיר בבית דינו של הרב הגאון ראובן כץ זצ"ל, שהיה רבה הראשי של העיר. טרם יכולתי להתוודע לאישיותו כדיין, אך שמעו יצא בדרשותיו בשבתות בבית הכנסת. למרות היותי ילד, הלכתי כל שבת לשמוע את דרשותיו. דרשות דרושיות והלכתיות, עשירות מאוד, שנאמרו על ידו לשומעיו, באופן מרתק וקולח, וכולם שתו בצמא את דבריו. כבר אז התוודעתי לפן הזה של אישיותו, רב צעיר, גאון, דרשן ואיש הלכה, מרביץ תורה והוא כמעייץ המתגבר.

בהיותי כבן תשע עשרה, למדתי בישיבת חברון שבירושלים, בשכונת גאולה, בראשות הג"ר יחזקאל סרנא זצ"ל. הג"ר עובדיה יוסף היה אז דיין בבית הדין הרבני הגדול, והיה מרביץ תורה במספר מוקדים. בליל שבת, בישיבת פורת יוסף, דרשות נפלאות, מושכלות מאוד, וגם אפילו השמיע קולו הערב והרוטט בבקשות, כשכולו אפוף חרדת קודש, והדביק את שומעיו ורומם אותם לאותה דרגה. וביום שבת מסר שיעור הלכתי בבית כנסת, והשתתפתי באותם שיעורים, וכן בימי חול.

התפעלתי מאוד מגאונותו ההלכתית, לא רק כבקי, אלא כפוסק. כי הוא היה מציג בפני שומעיו בעיות הלכתיות, אומר את הדעות השונות, ומכריע לכאן או לכאן, עם הנמקה מבוססת, בלי שום פקפוק והיסוס.

<p>OVADIA YOSSEF RISHON LEZION AND PRESIDENT OF TORAH SAGES COUNCIL</p>	<p>עובדיה יוסף הראשון לציון ונשיא מועצת חכמי התורה</p>
<p>JERUSALEM _____ ירושלים _____</p>	
<p>הסכמה</p>	
<p>הובאו לפני גליונות הספר "רצון יראיו" מעשה ידי אומן נטע נאמן רב הפעלים לתורה ולתעודה אוצר כלי חמדה הרב הגאון חו"ב משנתו וך ונקי הרב רצון ערוסי שליט"א, הרב הראשי לקרית אונו וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל. נושא ונותן באמונה בדברי רבותינו הפוסקים, ראשונים ואחרונים, הרשים גם ישנים, ונחית לעומקא דינא בסברא ובראיה, כיד ה' הטובה עליו. איישר חילה לאוריחא.</p>	
<p>ויהא רעוא שיזכה לכוך על המוגמר בקרוב, ועוד יפתו מעינותיו חוצה להגדיל תורה ולהאדירה, ברבות הטובה גם עד זקנה ושיבה לאורך ימים ושנות חיים ברוך אושר עושר וכבוד וכל טוב.</p>	
<p><i>חתימה יז</i></p>	

עינינו

נברת

אולם, עוד יותר התפעלתי כיצד בעלי בתים משומעיו, התעלו מעלה מעלה משיעוריו, שינו את אורח חייהם, דקדקו בהלכה קלה כבחמורה, ומי מהם שהיו באים לשיבת חרון ללמוד תורה עם חברותות מן הישיבה. וכל זאת בשל העובדה שלמרות גדולתו האדירה בתורה, הוא ירד אל העם, ודיבר עמם בשפתם, עם עולם המושגים שלהם ובאופן דידיקטי.

ככל שלמדתי בישיבה הגדולה חברון, מטבע הדברים התוודעתי יותר ויותר לגדולי ישראל השונים, כמו יתר חברי בישיבה. היינו מתווכחים בינינו לבין עצמנו, מי גדול ממי בין גדולי ישראל. ולא שכך ראוי לנהוג, אבל בחרות היתה בנו, בחרות של תורה. זכורני כיצד היו מי מחברי, שציינו את הג"ר עובדיה יוסף רק בבקיאותו האדירה, ונלחמתי בעוז, לשכנעם שתשובותיו האדירות בשו"ת יביע אומר, מוכיחות בעליל את גאוניותו בתורה ובהוראה. כל תשובה היא מקיפה, מערכה מול מערכה, ושלב אחרי שלב, עד שהוא מגיע להכרעת ההלכה, באופן מנומק ביותר, ועם מקורות רבים התומכים באותה הכרעה. היום ב"ה כבר רבים מבינים זאת ומכירים בכך, ללא עוררין.

הרב הגאון עובדיה יוסף שליט"א

הראשון לציון ונשיא מועצת חכמי התורה

ט"ז חשוון תשנ"ז לפ"ק

היו למראה עיני הספר **התורה וחזון הדורות**, שעל ידי הליכות עם ישראל, מעשה ידי אומן, נטע נאמן, רב הפעלים לתורה ולתעודה, איש על העדה, מזכה הרבים, חכו ממתקים וכלו מחמדים, שמן תורק שמו, כבוד שם תפארתו **הרה"ג רבי רצון ערוסי שליט"א**.

ואף כי היה בדעתי לעבור על הספר, אך מה שהלב חושק הזמן עושק, ואיני בעל מלאכה אחת, ולכן מאחר ואני מכיר את הרב המחבר שליט"א שפועל רבות להגדיל תורה ולהאדירה, ומזכה את הרבים, **לפיכך באתי בזה לחזקו ולאמצו להוציא לאור את הספר הנ"ל**.

לפיכך אסתפק בדברי ברכה להרב המחבר שליט"א, שיהי רצון ויזכה לברך את המוגמר בקרב ימים, ועוד יפוצו מעיינותיו חוצה, ברבות הטובה, באורך ימים ושנות חיים, בטוב ובנעימים, יהי שלום בחילו שלוה בארמונו, בחצרו ובטירתו, ובכל אשר יפנה ישכיל ויצליח לעבודתו יתברך. ויזכה עוד להגדיל תורה ולהאדירה, מתוך נחת ושלוה, בריאות איתנה ונהורא מעליא, שובע שמחות וכל טוב.

בברכת התורה ולומדיה

כשהתחלתי את פעילותי הרבנית, ועדיין לא כרב העיר קרית אוננו, נחשפתי לאישיותו כרב ראשי לישראל, ראשון לציון ונשיא בית הדין הגדול לערעורים, והתפעלתי ממאבקיו למען מינוי רבנים בכל אתר ואתר, ודאגתו הנאמנה לקיומה של הרבנות בישראל.

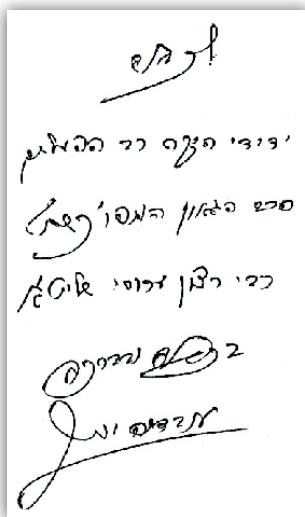
ממנו זכיתי לקבל כושר רב עיר, ונבחרתי לתפקיד רב העיר קרית אוננו. ואז, ורק אז הבנתי, כיצד אי אפשר לכהן כרב עיר, בלעדיו, ללא הוראותיו בעניין קהילת בני ישראל, ובעניין יהודי

שפה

עינינו

נבת

אתיופיה, ועוד ועוד. גם ההתמודדות עם ריבוי המנהגים של העדות בישראל, שכל רב עיר נתקל בתופעה זו והוא נבוכ, כיצד עליו לנהוג ולהורות. והג"ר עובדיה יוסף סלל לו דרך, ועמד עליה בעקביות ובעוז, לפסוק כדעת מרן, לצורך אחדות ישראל.

דברים הללו הוא דגל כבר כשהיה רב ודיין צעיר, אלא שאז כשהייתי בפתח תקוה כילד, טרם יכולתי לעמוד על כל ההיבטים של אישיותו הענקית והרב גונית, ורק כאשר גדלתי בשנים ובתורה התוודעתי גם לפן הזה של אישיותו.

הנה לדוגמה, בהיותו דיין צעיר בבית דינו של הרב הגאון ראובן כץ, הגיע אליהם מקרה קשה של עגונה, יתומה קטנה שעלתה מתימן, אשר כדי להצילה מפני האיסלאם, השיאה אותה אימה בתימן לאיש נשוי ומבוגר מאוד. בעלותה ארצה, הופנתה לבית ספר יסודי, מרדה בבעלה ובעלה סירב לתת לה גט.

במקרה זה, די היה במיאון, אבל לרב הגאון ראובן כץ היו ספיקות בעניין, וסירב לכפות גט על הבעל. לבסוף הוא ביקש מהג"ר עובדיה יוסף, למרות היותו צעיר, לכתוב פסק דין בנושא. ואכן, הג"ר עובדיה יוסף כתב פסק דין מקיף וארוך, בן שלושה סימנים, שהתפרסם בשו"ת יביע אומר חלק ג' אבן העזר סימנים י"ח-כ', ובו הורה שבאותן נסיבות אפשר לכפות גט על הבעל, והג"ר כץ קיבל את פסקו, וכך ניצלה אותה נערה עגונה מעגינותה.

לימים הראיתי לדעת שיש סכנה גדולה מאוד למשפט התורה בכלל, ולזהות היהודית של מדינת ישראל בפרט, מפני שאין מתדיינים בדיני ממונות לפי דין תורה. התחלתי ביזמה לכנס כנסים עולמיים ולעורר את דעות הרבנים והציבור הרחב בצורך להתדיין בדין תורה, ובצורך לייסד בתי דין לממונות.

פניתי אל הג"ר עובדיה יוסף, והוא כמנהיג הבין היטב את החשיבות והחיוניות שיש ביזמתי זו, עודד אותי בכתובים ובעל פה, הופיע בכל כנס, וקרא בקול עוז על החובה להתדיין בדין תורה, ועל הצורך בייסוד בתי דין לממונות.

לא כל גאון בתורה הוא גם מורה הוראה, ולא כל מורה הוראה הוא גם מנהיג. ואלו

עינינו

נבר

ב"ה, ירושלים כ"ז תמוז תשנ"ג

הרב עובדיה יוסף
נשיא מועצת חכמי התורה

הסכמה

ראה ראיתי גליזנות מספר "צדק צדק תרדוף" מעשה ידי אומן
כמעט נאמן. יראת ה' היא אדצרו ועליו יציץ נזרו. חכו ממתיקים
וכולו מחמדים, תהלתו בקהל חסידים, דובר צדק ומגיד מישרים
הרה"ג רצון ערוסי רבה של קרית אונו וחבר מועצת הרבנות
הראשית לישראל.

עברתי בין בתריו כמטת הפנאי, וראיתי כי דבריו נאמרים
בטוב טעם ודעת וכבר קלסו רבה של ירושלים ודהבא הרה"ג
שלום משאש שליט"א.

הנני מברך את הרב המחנך כי חפץ הי' בידו יצלת ויפוצו מעינותיו
החוצה להגדיל תורה ולוואדירה ולזכות את הרבים והיה כעץ
שנוול על פלגי מים אשר פריו יתן בעתו ועלהו לא יבול
דכל אשר יעשה יצליח.

בברכת התורה
הרב עובדיה יוסף

מורינו ורבינו, רבן של כל
ישראל, מרן הג"ר עובדיה
יוסף זצ"ל, היה איש
אשכולות, שכל המעלות
והמידות הטובות בו.
היה גאון אדיר בתורה,
יושב בשבת תחכמוני,
תרתי משמע, שקידתו
העצומה בתורה, שהיא
מחכימת פתי, וישיבתו
בכס הדיינות והרבנות.
היה מורה הוראה לכל
דורש ומבקש, וגם לכלל
העם, בשאלות ההלכתיות
שעמדו ברומו של עולם
הרבנות וההוראה, כמו
קהילת בני ישראל, יהודי
אתיופיה ועוד. הוא

התמודד עם השאלות הקשות שהובאו לפניו, והורה בעוז בכוחא דהיתרא, בביסוס הלכתי
בל ימוט.

אבל, כאמור, הוא גם היה מנהיג. הוא השכיל לראות את גודל הסכנה הרוחנית
שנשקפה ליהדות המזרח בעלותה ארצה. יהדות המזרח היא ביסודה יהדות תמימה בעלת
יראת ה', אבל מפני שלא היתה אז ברמה רוחנית גבוהה כבעבר, היא הוקרנה מן הקידמה
ומן התרבות המערבית, ונשקפה לה סכנה, שמא תבטל במסגרות הכלליות ותזנח את
תורתה ודתה ואמונתה.

לשם הצלת יהודי המזרח וכדי לזקוף את קומתם, פתח מרן בפעילות ציבורית,
תקשורתית ופוליטית, והצליח לגרום להם להתלכד סביב תורתנו הקדושה. בזכות פעילותו,
רבים רבים היום הם בני התורה, אשר בניהם ובנותיהם מתחנכים בחינוך קדוש, במוסדות
תורה שנוסדו על ידו. אשרינו שזכינו לכך, ואשרי מרן שזכה לחולל תמורה אדירה וחיונית זו.

שפז

מדברי מרן זצ"ל בכנס דיני ממונות על פי משפט התורה

כבוד ידידנו היקר רב הפעלים רבי רצון ערוסי שליט"א, כבוד הרבנים החשובים, כל אחד ואחד לפי מעלתו, יאריכו ימים טובים ונעימים, קהל קדוש, מורי ורבותי. ישעיה הנביא (נ"א א'-ב') אומר, שמעו אלי רודפי צדק מבקשי ה', הביטו אל צור חוצבתם ואל מקבת בור נוקרתם. הביטו אל אברהם אביכם ואל שרה תחוללכם, כי אחד קראתיו ואברכהו וארבהו. ישעיה הנביא, אחד מנביאינו הקדמונים, שוחר הצדק, קורא לישראל בשם רודפי צדק, מבקשי ה', לפי שהם אוהבים את המשפט ואת הצדק. לא צדק של בשר ודם, אלא צדק שהקדוש ברוך הוא בוחר בו. זוהי תורתנו הקדושה, שהיא חיינו ואורך ימינו.

גם אומות העולם מצווים על הדין, שכן זוהי אחת משבע מצוות שנצטוו בהן בני נח. אך, להם לא ניתן ספר חוקים לדון על פיו. על דייניהם לדון לפי שכלם והבנתם. אבל לנו עם ישראל, ניתנה התורה הקדושה, יש לנו חושן משפט, האורים והתומים שלנו, שאינם על פי דעתו של בר אנוש. איננו זזים מחושן המשפט. על פיו יצאו ועל פיו יבואו.

הרבנים הגאונים: הרב יונה מצגר, מרן, הרב יעקב רוזנטל, הרב שלמה משה עמאר, הרב רצון ערוסי

עינינו

נבת

בתי המשפט שאינם דנים על פי חושן משפט, אפילו אם הם של יהודים, דינם כערכאות של גויים ואסור להתדיין אצלם. וכבר כתב הרמב"ם בהלכות סנהדרין (פרק כ"ו הלכה ז'), כל הדין בדייני גויים ובערכאות שלהן, הרי זה רשע, וכאילו חרף וגדף והרים יד בתורת משה רבינו, ע"כ.

רק בתורה יש משפט צדק, ולא בחוקים אחרים, חוקים לא טובים ומשפטים לא יחיו בהם (יחזקאל כ' כ"ה). יש לנו תורת אמת, ואין צדק במקום אחר. כולנו מאמינים בני מאמינים, ויודעים כי התורה היא חיינו ואורך ימינו. לפיכך, דיני ממונות צריכים להיות אך ורק על פי משפט התורה שהיא נר לרגלינו. אין לעם ישראל קיום אלא בזכות התורה הקדושה. ברוך אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו תורת אמת.

עלינו להביא את התודעה הזאת לעם ישראל. עלינו לייחד לכך שבת אחת, בה כל הרבנים בארץ ישראל, ללא יוצא מן הכלל, ידרשו בעניין הזה, כדי שכל ישראל ידעו שאסור להתדיין בבתי המשפט האזרחיים. לצערנו, יהודים רבים אינם יודעים זאת. לפי תומם מתדיינים הם בבתי המשפט האזרחיים, כסבורים שאין איסור בדבר, שהרי יש לבתי המשפט סמכות מטעם השלטון היהודי. אינם יודעים שזהו נגד התורה. על כן, חובה על רבני ישראל לפרסם זאת לרבים. עליהם להאיר את עיניהם של ציבור יראי השמים הבאים לבתי הכנסת, כדי שידעו את האמת הזאת.

גם עורכי הדין צריכים לדעת את האמת הזאת. עורך דין המתבקש לייצג תובע יהודי, עליו לדעת שאסור לו להפנותו לערכאות, אלא לבתי הדין ההולכים לפי חושן משפט.

מלבד זאת, עלינו להקים בתי דין בכל פלך ופלך, ובכל עיר ועיר, כפי שציוותה אותנו תורתנו הקדושה (דברים ט"ז י"ח) שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך אשר ה' אלהיך נותן לך לשבטיך, ושפטו את העם משפט צדק.

חובה מוטלת על משרד הדתות ועל יתר משרדי הממשלה אשר תחת חסותנו, לפעול במרץ למען מטרה קדושה זאת, לא רק ברוחניות אלא גם בגשמיות, שהרי אם אין קמח אין תורה. לפיכך, עליהם להכניס זאת לתוך ספר התקציב השנתי של המדינה.

על כן, עלינו להודות לרב רצון ערוסי, אשר פועל ככל יכלתו, להשתית את משפט התורה בעם ישראל. אשריו ואשרי חלקו. ה' יתן לו כח ובריאות, כדי שיוכל להמשיך בכך ולהגשים את כל מאוויו, להוציאם מן הכח אל הפועל. ונזכה לראות בעינינו חכמי ישראל דנים דיני ממונות. והריני מבקש ממורי ורבותי, לתת יד לידידינו הרב רצון ערוסי, לחזקו ולעודדו.

עינינו

נבר

הריני מברך את כל באי הכנס הזה, תזכו לשנים רבות, טובות ונעימות, ובכל אשר תפנו תשכילו ותצליחו. כינוס של צדיקים, טוב להם וטוב לעולם. הקב"ה יחזיר לנו את משפטי התורה ושופטיה, ושפטו את העם משפט צדק.

ובזכות המשפט נזכה לגאולה, שנאמר (ישעיה נ"ו א') כה אמר ה', שמרו משפט ועשו צדקה, כי קרובה ישועתי לבוא וצדקתי להגלות. ונאמר (שם א' כ"ז) ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה. ובכן, השם חפץ למען צדקו, יגדיל תורה ויאדיר. אמן ואמן.

הראשון לציון הרב יצחק יוסף והרב רצון ערוסי

עיינינו

נבת

כל מעשה הצדיקים במהירות (במדבר רבה י"ז). השאלה הראשונה שנשלחה בכ"ה בתשרי תשע"ג והתשובה האחרונה בח' בחשון תשע"ג.

3 לאחר משלוח הצוואה. ירושלים 1 חשון / תשע"ג JERUSALEM

אבננו ירידי ומכירי הרב הצדיק אלפי חרדים רבי רבון אדסי אטל דה א צייג זיון
 זכר אביו ב' חולמ' אה אלוה' דזמן ביומיה, ומהקצת הישועה היה נשגב.
 ב' זכר המלכות שדי יצא זמן חובל אביוהוה. ולפי כחמנו מן
 בהיות חז' ליה משיח כמנה מן אביוהוה בסוף פיון דנפשו
 ביומיה דמומיה דדיה דבין. והחיות זכריון אה נכסו מיסוגי
 אהביו יאזיא וחזקתה תשאן זכריון אביוהוה, וזכר אה זכר
 אביו, אהביו נבון וזכר נשגב. לזכר חיומיה, ב' דזכר
 יחזק' ונשורי. וז' יחיה זכר אביון אהביו אה יחיה.
 יחזק' לזכר זכריון דכח פיון חזקתה זכר.

כ"ט
 זכריון זכר
 זכריון זכר

סימן נג

ב"ה. פתח תקוה. סיון תש"ן.
 בענין צוואה, זה נוסחה: אני הח"מ לאה בורשטיין בהיותי בהכרה שלמה ורעתי צלולה עלי.
 מצהירה ומצה מרצוני הגמור והמוחלט וכו', את אשר יעשה בהנני וברכשי את איר"ש
 וכו'. וצוואה זו לכל פרטיה ודקדוקיה תהיה ותשאר למן היום הזה ולעולם בעלת תוקף גמור, תג
 ע"פ דיני ישראל תן ע"פ דיני הממשלה, ואינה יכולה להפגע בשום תנאי מחנאה, אלא ע"פ
 צוואה אחרת חתומה על ידי בנוכחות ב' עדים מתאריך מאוחר לתאריך דלמטה וכו'. סעיף ד. על
 האפסדופסים לשלם בראשונה את ההוצאות שייגעו לחברא קדישא, והקמת המצבה, ולעשרה
 ת"ח שיתפללו וילמדו בשבוע שאחר פטירת. סעיף ה. על האפסדופסים לשלם את כל ההוצאות
 לאשר את הצוואה הזאת וכו'. "וזאת כל רכושי הנכסי דנייד, אחר ניכוי ההוצאות בהתאם
 לטעמים ד-ה הנ"ל, הנני מצוה לנכדתי חיה וקנין". - את כל זה צויתי ואמרתי לחיות צוואתי

מתוך יביע אומר
 כרך י"א
 בהכנה לדפוס

1

קטעים משאלת הג"ר הצון ערוסי למרן

2

הוראת מרן
 כה גוי תעשה
 אהביו אה בנפשו חזקתה זכריון אהביו
 זכריון זכר

עינינו

נבת

4

קטעים ממכתב הג"ר רצון ערוסי שליט"א:

כבוד מו"ר עט"ר וכו' וכו'. כבוד מרן. יישר כוחו של מו"ר עט"ר על תשובתו לשאלתי בעניין צוואה שיש בה נישול יורשים. ה' יאריך ימיו בטוב ושנותיו בנעימים. ונזכה עוד ליאור באור תורתו. ב"ה שזכיתי לכיון לדעתו הגדולה ש"נכון לעשות לטובת היורשים, כי בצוואה יש עיקולי ופישור". אני מודה לכת"ר מעומק הלב על שהמציא לי את פסק הדין שכתב כת"ר לפני עשרות שנים משנת תשי"ז, והחלתי לעיין בו וראיתי עיון מקיף של כת"ר בדבר גדרי מתנא טמירתא, עיון שיש לו גם השלכות לגבי נוסחאות הצוואות השונות שיש בדורינו, הנראות כביכול תואמות את דרישות ההלכה. כך שפס"ד זה הוא תרומה חשובה לדייני ימינו. אולם מו"ר אחרי בקשת המחילה שאני מטרידו, כתבתי למו"ר שהמוטב על פי הצוואה, שאינו יורש כלל ועיקר, טוען שהמנוחה הזהירה אותו, לבל ייתן מן העזבון ליורשיה, ולדבריו היא אמרה לו שהוא יהיה מקולל כל ימיו. אודה מאד לכת"ר אם רק יוסיף, שאם מוטב זה ינהג כדברי ביה"ד (במיוחד שביה"ד ינהג כהוראת מו"ר), הרי בכך הוא עושה רצון ה', ואין לחוש לשום קללה, ומבורך יהיה על ידי ה'. כי דברי מו"ר בעניין זה, יש להם השפעה ותוקף עצומים בפני מתדיינים כאלה (המוטב הוא מעדות המזרח), שאע"פ שאינם שומרי תורה ומצוות, הם מוקירי רבנו, ובמיוחד את מרן עט"ר.

5

מכתבו השני של מרן ירושלים ה' תשנ"א
 JERUSALEM
 כבוד יסודי ומקיף הרה"ק רבנו זדוני, רמה א קריית מונן, ג'ט"א.
 אלוה וברכה
 אשובר זש סבז למתקן השש, יש אהיג לו, באמון של ני דין עינין הקרובה
 אין עקבן לבואה, אגיא אין אמי וקלוא, כי קלוא חנה לא קולא.
 זארהים דאמי, טוב שישו גרפה קלוא. אכיון ספר הסימון. אל ימי אגרי
 אלה תלמידי חכמים. אגרי לכל הקרוב גרועה
 גיבורות אמן אהבת
 אוקסי יתן

שצב

עִינֵינוּ

נִבְרָת

OVADIA YOSSEF

RISHON LEZION
AND PRESIDENT OF TORAH SAGES COUNCIL

ירושלים אור לבי"ח סיון תש"ע JERUSALEM

עובדיה יוסף

הראשון לציון
ונשיא מועצת חכמי התורה

לכבוד ידידי הרה"צ ר' רצון ערוסי שליט"א, רב העיר קרית אונו
היום קבלתי מכתב כתי"ר, וקראתי בכל לב שאלתו שאלה חכם הנ"ל,
והנה הברכי יוסף (אה"ע סי' יג סק"י) העלה באשה שנתעברה באמבטי,
שכיון דהויא מילתא דלא שכיחא לא גזרו רבנן ומוותרת להנשא. ע"ש.
והוא הדין בניד. ועוד שאף בגרושה מינקת, כיון שמן הדין אינו יכול
לכופה להניק, דעת הר"ש, כפי שהובאה בתוס' (כתובות ס:), ודרא"ש
והסמ"ג והסדרכי, שמוותרת להנשא, כיון דלא משעבדא להניק. וכתב
הנאון ר' יצחק אלחנן בשו"ת עין יצחק (תאה"ע סי' יז אות יג), שגם
הרמב"ם ס"ל כדברי הר"ש להתיר בגרושה, ואף מרן לא החמיר אלא
בגרושה שהניקה בפועל והתינוק מכירה. אבל בניד שעוד הולד במעיה,
יש ליעין אותה שלא תניק אותו, אלא תפרנסו בתחליפי חלב אם, כגון
מטרגה וכיו"ב. והרשב"א התיר גרושה שהניקה, אך לא הספיק להכירה.
(כתב מרן הבית יוסף (בסי' יג), וראיתי מורים שעושים מעשה להקל כדעת
הרשב"א, להתיר גרושה שהניקה ואינו מכירה, ולא מחירי בידם, כיון
שיש להם אילן גדול לסמוך עליו. ועוד רמירי דרבנן הוא. עכ"ל. וכן התיר
הלכה למעשה הנאון ר' רפאל כירדונו בספר תורת אמת (סי' יג סעיף יד),
ושכן הסכימו עמו כל בתי הדין שבעירי להתיר. ובשו"ת רעק"א (סי' צה)
כתב להתיר מטעם זה בזונה שנתעברה, כיון שאין לולד אב לכופה להניק.
והסתמך עליו בשו"ת זית רענן ח"א (דף צג ע"ג). וגם מהר"י מינץ (סי' ה)
התיר מטעם מילתא דלא שכיחא, דסתם זונה סתהבכת כדי שלא תתעבר.
וכמ"ש הנודע בהודרה קמא (אה"ע סי' כג). וכ"כ הנאון מלובלין בשו"ת
תורת חסד (תאה"ע סי' ג אות ד). וע"ע בשו"ת אשר לשלמה למהר"ש אבן
דנן (סי' י דף לד ע"ב). ופכאן סיוע לדברי הברכי יוסף הנ"ל. ועי' בשו"ת
תפארת צבי נדיני מינקת סימן ו), ובשו"ת מהרש"ם ח"א (סי' צט), ובשו"ת
אגודת אייוב מרכרי (סי' ד דף לו ע"א), שכתבו, שאם יש התחייבות בקנין
מצד האישה שרוצה לישאנה, ולזון ולפרנס את הולד עד היותו לאיש, ויש
בזה טובת הילד, יש להקל. ועי' בשו"ת יביע אומר (ת"ז), אה"ע סי' יג, וחלק
ט סי' טו). ואין להאריך.

וכסא כתי"ר ירום ונשא ונבה מאר

בברכות התורה

אדמו"ר
עובדיה יוסף

שצג

עניינו

נבת

בס"ד ט"ז כסלו תשע"א
 כבוד מו"ר עט"ר גאון ישראל והדרו
 הרב עובדיה יוסף שליט"א
 הרב הראשי לישראל לשעבר, הראשון לציון,
 ראש מועצת חכמי התורה, ראש המועצה הרבנית למשפט התורה
 כנחר - שלום, וכנחל שוטף - ברכה!

הנדון: שאלה דחופה הלכה למעשה אם לרשום לנישואין אסיר שאין לו היתר להתייחד עם אישה
 כבוד מרן, אודה לכת"ר, אם יורני הלכה למעשה, אם אישור לנישואין אסור בבית סוהר שאין לו היתר
 משלטונות בית הסוהר להתייחד עם אישה.

באה אלינו אישה צעירה (24) שרוצה להינשא עם אסיר בבית סוהר (36). האסיר נשפט 15 שנות מאסר
 בגין ניסיון לאונס, והוא כבר ריצה 8 שנים ואולי ינוכה לו שליש. הבחורה הכירה אותו רק בבית הסוהר
 במסגרת ביקורים, לא יותר. לפי כללי הרה"ר לישראל העברנו את רישום הנישואין בכל מה שקשור
 לאיש (שאמור להיות החתן), שהוא אסיר, לרב בית הסוהר. והנה רק לאחר שסיים הרב את הרישום,
 בירר יהדות החתן (האסיר) ורווקותו, ונקבע מועד חו"ק ליום חמישי זה הבעל"ט בשבוע זה, י"ח כסלו
 ש"ז, יידע אותי רב בית הסוהר, שאותו אסיר אסור להתייחד עם אישה. וכששאלתיו כיצד נתיר חופה
 וקידושין שלא יסתיימו בהתייחדות של החתן עם הכלה, השיב אותו רב, שהאסיר יוכל לאחר מכן לעתור
 לבג"ץ, ואולי הבג"ץ יורה לשלטונות בית הסוהר שיתירו לו להתייחד עם כלתו, כפי שקרה בעבר, לדבריו.
 ונפשי בכפי, אם מותר לי כרב רושם נישואין לרשום לנישואין בני זוג כאלה, שיש ספק אם יתייחדו ומתי
 יתייחדו, כי אני כרושם נישואין לא יושב כבי"ד שדן באסיר שקידש אישה כדת משה וישראל, בעדים ע"י
 שליח, על דעת עצמו ובאופן פרטי. אלא אני כרב רושם נישואין, עלול להיות אחראי כלפי שמים ביצירת
 מציאות שעלולה להיות כרוכה באיסורים וכדלקמן:

א'. האם אתיר לכלה לטבול, כשספק אם תתייחד עם החתן ומתי תתייחד.
 ה'. כמו כן האין זה בגדר חובתי למנוע את הכלה לנישואין כאלה, לאחר שניסיתי לשדלה ולא הצלחתי. כי
 זה כעין האיסור לא ישא זקן בחורה וכיו"ב. לא שהאסיר הזה מבוגר ממנה ביותר, רק עשר שנים הפרש,
 אבל בגלל שהוא אסיר, שעדיין יצטרך לרצות עוד 7 שנים בבית סוהר אם לא ינוכה לו שליש.
 ו'. יורני מו"ר כדת מה לעשות. ושכרו כפול מן השמים. וה' יאריך ימיו בטוב ושנותיו בנעימים. וישלח לו
 רפואה שלימה ויחזקהו ויאמצהו כדי נזכה ליאור באור תורתו.

בברכה, מוקירו עוז
 רצון ב"ר יוסף ערוסי הלוי

10 כסלו תשע"א
 ידוע טעם באיסור הלכה למעשה
 דעת ה' . ואנ' וחסידים .
 יודקה יואל

ט"ז כסלו תשע"א
 יעשה כת"ר כמיטב יכלתו כשם שכתב בסעיף ה'.
 ומה' ישא ברכה.
 עובדיה יוסף

עינינו

נברת

עונג שבת, מוסף עיתון יום ליום, י"ב טבת תשע"ו

מבחר אוצרות מגנזיו ומכתביו של מרן זיע"א

אגרות מרן זצוק"ל

בדין נישואי ערל

תשובת מרן זיע"א:
 עובדיה יוסף
 הראשון לציון נשיא מועצת חכמי התורה
 ירושלים, יז טבת תשס"ו
 לכבוד ידידי היקר הרב המאור הגדול רבי רצון
 ערוסי שליט"א, רבה של קרית אונג.
 שלום וברכה
 בדבר שאלתו מיום ט"ו טבת, הנני להשיב, כי
 מן הראוי שהחתן יתחייב שבעוד כחודש ימים
 אחר החתונה יכנס לבריתו של אברהם אבינו,
 ומה טוב שכת"ר יבא בדברים תחלה עם רופא
 מוהל (דתי) לקבוע יום למולו בהסכמתו של
 החתן ובתיאום אתו, כך שהדבר יצא לפועל
 באופן ברור. ומגלגלים זכות ע"י זכאי שכמותו
 ייגדיל תורה ויאדיר.

בכבוד רב
עובדיה יוסף
 ראשון לציון
 נשיא מועצת חכמי התורה

לק"י, ט"ו בטבת תשס"ו
 מו"ר עט"ר פאר ישראל והדרו הגאון הרב
 עובדיה יוסף (שליט"א) [זיע"א] הראשון
 לציון, ראש מועצת חכמי התורה, ונשיא
 המועצה הרבנית העולמית למען משפט
 התורה.

כנהר- שלום, וכנחל שוטף - ברכה!
 יורנו מורנו ורבינו לגבי השאלה כדלקמן:
 בני זוג שרוצים להינשא כדת משה וישראל,
 היא יהודית, והוא קיבל אישור ליהדות מבית
 דין רבני אזורי שבדק את יהדותו (הוא עולה
 מרוסיה), דא עקא, התברר לרושם הנישואין
 שהוא יהודי ערל שטרם נימול, החתונה בעוד
 חודש.

החתן מסרב לימול בטענה שזה לא נוח לו זמן
 קצר לפני הנישואין לימול.

השאלה: האם יש להתיר לו להינשא, האם
 נדון אותו כדין מי שלא נימול מחמת חולי?
 שהוא מצווה לקיים מצוות פריה ורביה, עד
 שיתאפשר לו לימול? או שמא בגלל שיקולים
 אחרים, יש למנוע את נישואיו, ועלינו לחשוש
 שמא הוא יעתור לבג"ץ בעניין זה?

אודה לתשובתו המהירה כהרף עין
 בברכה ובהערכה רבה
 מוקירו עוז

רצון ב"ר יוסף ערוסי הלוי
 רבה של קרית אונג
 וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל

שצה

עִינֵינוּ

נִבְרָת

נישואי כלה מעולי אתיופיה שהתגיירה לחומרא לכהן

ט' אייר תשע"ב, לכבוד שר התורה פוסק הדור מרן רבי עובדיה יוסף שליט"א
נשיא מועצת חכמי התורה ירושלים

כבוד מרן רבי עובדיה שליט"א אחדשה"ט וש"ת בהערכה רבה
הנדון: כלה מעולי אתיופיה שעברה גיור לחומרא לכהן
באה לפנינו כלה מעולי אתיופיה שהעידו עליה רבני העדה האתיופית שהיא בת להורים יהודים.
אשר שכנעו אותה לעבור גיור לחומרא כדי למנוע בעיות שיכולות להתעורר בעתיד והיא נענתה בחיוב ועברה גיור.
כעת מצאה חתן שהוא כהן אשר קשורה אליו מאד ומבקשת להנשא לו כדמו"י.
בדעתי להתיר להם להנשא מכמה סיבות ולאור התקדימים שחיו בעבר בהסכמת כת"ר שליט"א.
אני מבקש ממעלת כת"ר שיורה לנו את הדרך ללכת בה כיצד לנהוג האם אפשר לרשום ולהשיאם כדמו"י.

בכבוד ובהערכה רבה
הרב יצחק רלב"ג
הרב המורשה לנישואין בירושלים
וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל

ט' אייר תשע"ב

אפשר לרשום אותם לנישואין ולהשיאם כדמו"י ובפרט בכהני חזקה שבזמנינו. וכבר העליתי כן בשו"ת יביע אומר.

שצו